

A bibliográfia nyolc fejezetre oszlik. 1. Finnországot és a finn népet ismertető általános tanulmányok. 2. Magyar- finn kapcsolatok. 3. Mező- és erdőgazdálkodás, földkérdés, állattenyésztés. 4. Földrajz. 5. Statisztika. 6. Külpolitika. 7. Finn-orosz háború. 1939—1940. 8. Irodalom, művészet, zene, nyelvészet. Az egyes fejezeteken belül külön foglalja össze az önállóan megjelent munkákat szerzővel, majd anélkül s külön a folyóiratokban megjelent cikkeket. Az önálló munkáknál a megjelenési helyet, évet és lehetőleg a kiadót is feltünteti. Főleg a magyarnyelvű műveket sorolja fel, de sok idegennyelvűt is megemlít, az előszóban azonban panaszkodik, hogy külföldi folyóiratokhoz nem igen tudott hozzájutni, tehát ezek anyaga is kimaradt összeállításából. Valószínűleg a gyors munka következménye az is, hogy míg például SZINNYEI „*Finn-magyar szójegyzék*”-ét mind a finn-magyar kapcsolatokról, mind a nyelvészeti munkákról elnevezett fejezetben is megtalálhatjuk (ami tulajdonképpen jó, mert megkönnyíti a kutatók munkáját), addig ugyancsak SZINNYEI „*Finn-magyar szótár*”-át és „*Finnisch-ugrische Sprachwissenschaft*” című munkáját már csak a nyelvészeti részben említi meg. Ma legidősebb fejezete az 1939—40. finn-orosz háborúról szóló, mely legjobban megközelíti az aktuális bibliográfia fogalmát.

KERTÉSZ bibliográfiája alkalmi bibliográfia s így nem lehet célja sem a teljesség, sem a módszeresség, az ilyen bibliográfiák célja a gyorsaság és áttekinthetőség s ezt a célt KERTÉSZ bibliográfiája el is érte.

A *Könyv* a Szent Imre herceg kiadóvállalat kiadásában jelent meg, s az értékesítéséből származó teljes bevételt a finn Vörös kereszt számára ajánlotta fel a szerző.

MOKCSAY JULIA.

Dubovitz István : A magyar földrajzi irodalom 1937. Budapest, 1939, Magyar Földrajzi Társaság, VII + I + 37 + I l. 8°. (Klly. a Földrajzi Közlemények LXVII. [1939.] kötetéből.)

A szerző immár másodszor lép földrajzi bibliográfiájával a nyilvánosság elé, miután 1938-ban már összeállította az 1936. év földrajzi irodalmát. A jelen bibliográfia lényegében ugyanolyan elvek alapján készült, mint az előző, tehát szintén szakcsoportok szerint közli a címeket és névmutatóval ezúttal sincsen ellátva. A szerző alapos munkájáról fogalmat alkothatunk magunknak abból, hogy az önállóan megjelent műveken kívül még 784 kötet hazai és külföldi folyóiratot, értesítőt nézett át és összesen 868 címet közöl. A dolog természetéből folyik, hogy aránylag a legtöbb címet Európa és különösen Magyarország földrajzára vonatkozólag közli, minthogy idegen szerzők Magyarországra (és elcsatolt részeire) vonatkozó munkáit is felvette gyűjteményébe, továbbá, mert a hazai irodalom természetszerűleg első-

sorban is hazánkkal és legfeljebb Európával foglalkozik az esetek túlnyomó részében.

Az alapos és mindenre kiterjedő, pontos bibliográfiát, amelynek a könyvtáros, mint nem földrajzi szakember, igen nagy hasznát veheti referens-szolgálatának ellátása körül, dicséret illeti meg. GR.

Gulyás Pál: Magyar írók élete és munkái. Megindította: ID. SZINNYEI JÓZSEF. Új sorozat. I. kötet. AACHS—BÁLINT REZSŐ. Budapest, 1939. A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium, az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával kiadja a Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete. XVI l. + 1248 hasáb. Nagy 8°.

Amikor e kötetet kezünkbe vesszük, talán legszembetűnőbb a benne tárgyalt írók feltűnő nagy száma. Mikor CZVITTINGER DÁVID 1711-ben kiadta az első magyarországi irodalmi életrajz-lexikont, 296 személyt mutat be, hogy a becsmélők előtt igazolhassa: a magyar szellemi életnek is vannak kiváló művelői. Egy fél századdal később, 1766-ban BOD PÉTER *Magyar Athénása* már 528 írónak életét és munkáit sorolja fel, hogy e dicső példák buzdítólag hassanak kortársaira. A tudós piarista HORÁNYI ELEK *Memoria Hungarorum* (1775—77.) és *Nova Memoria Hungarorum* (1792.) című munkáiban rendszeres kutatásainak eredményeképpen már 1200 magyar íróról számol be. A nagy lendülettel gyarapodó magyar irodalmi termelés újabb rendszerezői, FERENCZY JAKAB és DANIELIK JÓZSEF 1856. és 58-ban megjelent kétkötetes munkája már 1509 íróat sorol fel.

Ezek a munkák azonban minden érdemük mellett is még sok fogyatékoságot mutatnak és főképpen nagyon hiányosak. 1890-ben indította meg az Akadémia ID. SZINNYEI JÓZSEF szerkesztésében a *Magyar írók élete és munkái* című hatalmas sorozatot, amely szakszerűség, megbízhatóság és teljesség szempontjából a maga korában tökéletesnek volt mondható. A 14 kötetes betűrendes bio-bibliográfia 1890 és 1914 között füzetenként jelent meg és összesen 29.553 magyar író életrajzát tartalmazza. SZINNYEI adatgyűjtése azonban már 1890 körül, mikor a kiadása megindult, végleg lezárult és ezen túl az egyes füzetek megjelenésénél csak a nyomtatásban megjelent bibliográfiák és biográfiák, továbbá a neki beküldött életrajzi adatok és az Országos Széchényi Könyvtár cédulacímjegyzéke alapján egészítette ki a meglévő anyagot. Már az utolsó kötet megjelenésekor is szükségesnek látszott egy hasonló sorozat megindítása, hogy az egyre növekedő irodalmi termelést állandóan nyilvántarthassa. A szerkesztésre GULYÁS PÁL kapott megbízást és az eddig megjelent részletek igazolják, hogy nála hivatottabb szakembert nem lehetett volna találni. Huszonöt év óta ennek a fáradságos munkának szenteli egész életét és kitartó mun-